

ALEJA MŁODZIEŻY

Główny trakt w parku Ludowym nosi nazwę Europejskiej Stolicy Młodzieży Lublin 2023. Młodzi posadzili też drzewo oraz zakopali dla przyszłych pokoleń kapsułę czasu.

/str. 6

WYROK W SPRAWIE GÓREK

NSA orzekł, że Miasto Lublin prawidłowo wyważyło interes społeczny i prywatny przy konstruowaniu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

/str. 3

POWSTAJĄ PIERWSZE STRATEGIE DZIELNICOWE

Zakończył się drugi etap miejskiego projektu „Plan dla dzielnic”. Powstają już pierwsze strategie rozwoju lubelskich dzielnic.

/str. 5

MIEJSCA PRZYJAZNE SENIOROM

Miasto rozstrzygnęło kolejną edycję konkursu „Miejsce Przyjazne Seniorom”. Certyfikaty trafią do 37 podmiotów tworzących przestrzeń przyjazną osobom starszym.

/str. 7

JESIEŃ | NOWE NASADZENIA

MIASTO Z KLIMATEM

więcej
na str.
4

Setki nowych roślin pojawiły się tej jesieni na ulicach i skwerach Lublina. Powstały też kolejne rabaty deszczowe. Wkrótce ruszą też prace nad odnową skwerów w ramach Zielonego Budżetu.

Lublin znalazł się wśród laureatów IV edycji konkursu „Miasto z klimatem – najlepszy zrealizowany projekt” w obszarze zatrzymywania wód

opadowych. Doceniono nas za budowę rabat z nasadzeniami drzew i krzewów w centrum Lublina, a także powstanie pierwszych miejskich ogrodów deszczowych.

– Od lat dbamy o środowisko naturalne i zachowanie zasady zrównoważonego rozwoju. Zielony Budżet, rewitalizacja miejskich parków i skwerów, ochrona pomników przyrody, tworzenie łąk kwietnych przy dużych arteriach komunikacyjnych,

czy programy wspierające mieszkańców w zbieraniu wody deszczowej, to tylko część miejskich inicjatyw na rzecz ochrony środowiska – mówi Artur Szymczyk, Zastępca Prezydenta Miasta Lublin ds. Inwestycji i Rozwoju.

Od początku roku realizowana jest inicjatywa „Zielone Serce Miasta”, której celem jest stworzenie spójnej sieci terenów zieleni w całym mieście, nie tylko w obszarze Śródmieścia. Jesienią prace były prowadzone m.in. na

ulicach: Sądowej, Królewskiej, Wyszyńskiego, Zamojskiej i 1 Maja. Na pl. Litewskim i pl. Łokietka pojawiły się jesienno-zimowe nasadzenia, m.in. bratki i kapusty. Wiosną zielone zmiany objęły już ulice: Lubartowską, Królewską, 3 Maja i pl. Wolności.

Równolegle prowadzone są prace nad zielonym zagospodarowaniem innych dzielnic miasta. Pojawiają się nowe nasadzenia drzew, wybrano także wykonawcę do opracowania projektu

wykonawczego Polany Centralnej, tj. części wąwozu na Czechowie. Przy ul. Obrońców Pokoju powstało pięć rabat deszczowych. W ostatnią sobotę października, w parku Rury, odbył się festiwal przyrodniczy, a uczestnicy wydarzenia obsadzili okolicę nową zielenią. Dwa kolejne lubelskie drzewa zyskały ochronę pomnikową. Pomnikami przyrody została topola rosnąca przy Dworku Grafa oraz druga przy ul. Zana.

SZANSA NA SUKCES / STR. 3

Lublin zakwalifikował się do finałowego etapu konkursu o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury 2029 roku. Ostateczna decyzja zapadnie w połowie przyszłego roku. Decyzją międzynarodowych ekspertów lubelska aplikacja została wybrana spośród 12 miast z Polski. W ścisłym finale konkursu znalazły się również Katowice, Bielsko-Biała i Kołobrzeg. W przyszłym roku zapadnie decyzja, czy Lublin zwycięży w konkursie o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury 2029. – Dziękuję wszystkim zaangażowanym w ten sukces, w szczególności całemu zespołowi przygotowującemu aplikację oraz instytucjom, organizacjom

pozarządowym i indywidualnym osobom, które złożyły swoje projekty w ogłoszonym otwartym naborze – mówi Krzysztof Żuk, Prezydent Miasta Lublin. Hasłem przewodnim aplikacji jest Re:union Lublin, odwołującej się do idei unii lubelskiej i pamięci o wielonarodowej Rzeczypospolitej. W proces tworzenia wniosku włączyli się mieszkanki i mieszkańcy miasta oraz regionu, artyści, animatorzy, grupy nieformalne, organizacje pozarządowe, instytucje kultury czy firmy z sektora kreatywnego. Tytuł Europejskiej Stolicy Kultury jest przechodni, wybrane polskie miasto otrzyma go w roku 2029.

SPORT OCZKIEM W GŁOWIE / STR. 8

W tym roku miasto wyda na działania związane ze sportem prawie 66 mln zł. Inwestycja się opłaca, bo lubelskie drużyny odnoszą coraz większe sukcesy. Od lat Lublin przeznaczając z miejskiego budżetu na sport zawodowy i amatorski miliony złotych. 10 lat temu dotacja wynosiła 56,2 mln zł. Dziś jest o 10 mln zł wyższa. – Sport jest ważny w strategii rozwoju miasta. Naszym celem zawsze było przywrócenie Lublina do grona liczących się ośrodków sportowych – mówi Krzysztof Żuk, Prezydent Miasta Lublin. Właściwe przeznaczenie środków i współpraca z klubami przynosi efekty. W mieście rozwija się wiele

// POLKI, LUBELSKIE MISTRZYNI ŚWIATA W KOSZYKÓWCE 3X3

dyscyplin sportowych. Tradycyjnie sukcesy odnoszą piłkarki ręczne, na wysokim poziomie jest lubelska

siatkówka, koszykówka, lekkoatletyka, piłka nożna i, oczywiście, ulubiony sport lublinian, czyli żużel.

ZIELEŃ NASZYM PRIORYTETEM

Od lat skupiamy się na dbałości o środowisko naturalne i na zachowaniu zasady zrównoważonego rozwoju. Zielony Budżet, rewitalizacja miejskich parków i skwerów, ochrona pomników przyrody, tworzenie łąk kwietnych przy dużych arteriach komunika-

cyjnych, czy programy wspierające mieszkańców w zbieraniu wody deszczowej, to tylko część miejskich inicjatyw na rzecz ochrony środowiska.

To, jak ważna jest zieleń dla mieszkanki i mieszkańców, potwierdza jej obecność wśród projektów Zielonego Budżetu i Budżetu Obywatelskiego. Co roku wśród zwycięskich pomysłów są takie, które dotyczą drzew i nowych nasadzeń. Dobrym przykładem może być projekt „Zielone Śródmieście”, który miał na celu poprawę warunków życiowych drzew rosnących w centrum miasta. Podobne postulaty zgłaszali mieszkanki i mieszkańcy w ramach „Planu dla dzielnic”. Dlatego zgodnie z wolą społeczności realizujemy założenia inicjatywy „Zielone Serce Miasta”, której celem jest stworzenie spójnej sieci terenów zieleni w całym mieście, nie tylko w Śródmieściu.

W myśl idei Zielonego Budżetu w Lublinie nie tylko powstają nowe miejsca wypoczynku, ale także są opracowywane koncepcje odnowienia istniejących skwerów, również poprzez dodatkowe nasadzenia. Dzięki tym działaniom dotychczas urządzone Miejsca dla Ciebie odzyskują należny blask i stają się jeszcze bardziej przyjazne dla lublinian.

Wiemy, jak ważna jest zieleń dla jakości życia i estetyki otoczenia. Dziękuję wszystkim zaangażowanym mieszkankom i mieszkańcom za wsparcie w procesie zmieniania naszego miasta oraz za pomoc przy realizacji tych działań.

• Artur Szymczyk, Zastępca Prezydenta Lublina

NOWY ADRES BOM-U

Biuro Obsługi Mieszkańców z ul. Wolskiej 11 zostało przeniesione na ul. Nowy Świat 38 (w sąsiedztwie Filii nr 2 WOMP). Nowa lokalizacja jest w pełni dostosowana dla osób z niepełnosprawnościami. Obsługa klientów, tak jak w pozostałych BOM-ach, odbywa się w poniedziałki od 7:45 do 16:45 oraz we wtorki, środy, czwartki i piątki w godz. od 7:45 do 15:15.

W BOM-ach można załatwić m.in. dowód osobisty, meldunek, podatki i dodatek mieszkaniowy. Przyjmowane są także pisma, skargi oraz wnioski kierowane do Urzędu Miasta Lublin oraz udzielane są informacje o jego strukturze, a także rodzajach i trybach załatwianych spraw.

FLESZ MIEJSKI

PROJEKT RECYKLINGOWY

Kampanie edukacyjne, zbiórki zużytego sprzętu elektronicznego i elektrycznego oraz nowoczesne pojemniki na elektroodpady to planowane efekty realizacji nowego międzynarodowego projektu, w którym od września uczestniczy miasto. Lokalnym partnerem Lublina w tej inicjatywie jest Polska Korporacja Recyklingu. Miasto Lublin realizuje projekt razem z Politechniką Czeską w Pradze, Miastem Gdańsk, Powiatem Bielskim oraz samorządami i środowiskami naukowymi z Włoch, Słowenii, Chorwacji, Słowacji i Austrii.

lublin.eu

Informator miejski | WYDAWCA: Urząd Miasta Lublin, 20-109 Lublin, pl. Króla Władysława Łokietka 1
 REDAKCJA: Kancelaria Prezydenta Miasta Lublin
 email: informator@lublin.eu | tel. 81 466 19 16
 NAKŁAD: 150 000 egzemplarzy | DRUK: Polska Press Grupa, Oddział Poligrafia, Drukarnia w Sosnowcu

Poznaj Lublin z przewodnikiem

ZABYTKI | KOLEJNA EDYCJA POPULARNEGO LUBELSKIEGO PROGRAMU

Trwa kolejna, szósta już edycja programu „Poznaj Lublin z Przewodnikiem”, czyli cyklu inspirujących spacerów po mieście.

Program organizuje Lokalna Organizacja Turystyczna Metropolia Lublin we współpracy ze zrzeszonymi w niej przewodnikami miejskimi. W jego ramach turyści i mieszkańcy miasta mogą wybrać się na zwiedzanie i odkryć ciekawe miejsca w Lublinie. Poprzednie edycje programu cieszyły się dużym zainteresowaniem – od początku pierwszej edycji w wycieczkach udział wzięło łącznie już ponad 2 tys. osób.

– Spacer z przewodnikiem to doskonała okazja, by nie tylko zobaczyć i sfotografować znane zabytki, ale też dowiedzieć się czegoś więcej o historii miasta, która w przypadku Lublina jest naprawdę ciekawa. Podczas zwiedzania staramy się w przystępny dla każdego uczestnika sposób opowiedzieć zarówno o dawnym, jak i współczesnym mieście. Dążymy do tego, aby wycieczka była przede wszystkim sposobem na miłą, pożyteczną spędzenie czasu – mówi Łukasz Miazek, przewodnik miejski biorący udział w programie.

Nowy harmonogram spacerów obejmuje jeszcze trzy miesiące: listopad, grudzień i styczeń. W pro-

// INSPIRUJĄCY SPACER PO LUBLINIE

gramie tradycyjnie nie brakuje wycieczek szlakiem popularnych zabytków i legend, wycieczek tematycznych poświęconych różnym aspektom historii Lublina, wycieczek dla rodzin z dziećmi, a nawet spacerów z przewodnikiem w stroju historycznym. W harmonogramie pojawiły się również nowości, a każda z wycieczek to świetna okazja, by lepiej poznać miasto. Bilety można kupić online.

– Jesień i zima to doskonały czas na poznawanie Lublina, a jak prze-

konałimy się w zeszłym roku, wycieczki z przewodnikiem cieszą się dużym zainteresowaniem, nawet gdy na dworze robi się chłodniej. Na spacerach zapraszamy zarówno turystów, jak i mieszkańców Lublina. Różnorodna tematyka spacerów, które znalazły się w harmonogramie, sprawia, że każdy znajdzie coś dla siebie – mówi Krzysztof Raganowicz, prezes Lokalnej Organizacji Turystycznej Metropolia Lublin.

Do grudnia spacerów odbywają się w soboty, w drugiej połowie

stycznia oraz w czasie ferii codziennie.

Oprócz spacerów w języku polskim w programie tradycyjnie znalazły się również wycieczki w języku angielskim. Bilety można kupić w Centrum Inspiracji Turystycznej przy ul. Jezuickiej 1/3 lub za pośrednictwem portalu evenea.pl. Każdy spacer trwa od półtorej do dwóch godzin. Wszystkie informacje na temat programu „Poznaj Lublin z Przewodnikiem” dostępne są na stronie: przewodnik.lublininfo.com

BUDŻET OBYWATELSKI | NOWE DOMKI DLA KOTÓW

// NOWE DOMKI DLA CZWORONOŚCÓW

Nowe domki dla kotów wolno żyjących pojawiły się na terenie spółdzielni mieszkaniowych w Lublinie.

W ramach projektu z Budżetu Obywatelskiego miasto kupiło 12 nowych domków. Stanowią dobrą ochronę przed zimnem, wiatrem i opadami. Domki są ocieplone styropianem, a uchylny dach umożliwia utrzymanie schronienia w czystości, ułatwia też przygotowanie legowiska. W każdym może zamieszkać 6 kotów.

Domki trafiły do administratorów nieruchomości, którzy już złożyli do Urzędu Miasta Lublin takie zapotrzebowanie. Schronienia pojawiły się na terenach zarządzanych przez: Młodzieżową Spółdzielnię Mieszkaniową „Promyk”, Administrację Osiedla Ruta, Administrację Osiedla

Skarpa, Spółdzielnię Mieszkaniową im. W.Z. Nałkowskich, Pracowniczą Spółdzielnię Mieszkaniową Kolejarską, Administrację Osiedla Łąkowa, Towarzystwo Budownictwa Społecznego „Nowy Dom”. Jeden domek trafił również do Zarządu Dzielnicy Węglin Północny.

– Zima dla kotów wolno żyjących bywa trudna. Na szczęście w naszym mieście nie brakuje osób, które pomagają zwierzętom przetrwać chłodne dni – mówi Blanka Rdest, dyrektor Wydziału Zieleni i Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Lublin.

Według szacunków na terenie Lublina żyje około 2 tys. kotów wolno żyjących. Odgrywają one istotną rolę w miejskim ekosystemie, zwłaszcza w walce z gryzoniami.

NOWA APLIKACJA | ZNAJDŹ CZAS NA LUBELSKI WOLONTARIAT

Działają już specjalna aplikacja dotycząca wolontariatu uruchomiona we współpracy z Fundacją Sempre a Frente i Stowarzyszeniem Homo Faber.

Narzędzie ma łączyć lokalne organizacje pozarządowe, instytucje oraz nieformalne inicjatywy z mieszkankami oraz mieszkańcami Lublina, którzy chcą zaangażować się w pomoc na rzecz innych.

– Realizacja projektu promującego wolontariat i tworzącego jego systemowe ramy wpisuje się w ideę Europejskiej Stolicy Młodzieży. Jednym z jej filarów jest włączanie młodych ludzi do partycypowania w życiu miasta i wspieranie ich rozwoju w różnych obszarach. Zaangażowanie w wolontariat jest niezwykle szansą na zdobycie nowych kompetencji i doświadczeń, które z pewnością zapoczątkują w przyszłości – mówi Beata Stepaniuk-Kuśmierzak, Zastępczyni Prezydenta Miasta Lublin ds. Kultury, Sportu i Partycypacji, Pełnomocniczka Prezydenta ds. Europejskiej Stolicy Młodzieży.

Nowa aplikacja to wirtualne miejsce spotkań osób zainteresowanych wolontariatem z podmiotami oferującymi i poszukującymi tego rodzaju formy zaangażowania. W ramach serwisu można dodawać oferty wolontariatu dotyczące konkretnego przedsięwzięcia lub stałej współpracy.

Z kolei osoby zainteresowane tą formą rozwoju znajdą w jednym miejscu oferty z całego miasta dotyczące wielu sfer życia społecznego, np. wolontariatu humanitarnego związanego z pomocą psychologiczną, pracą z dziećmi, czy pomocą zwierzętom. Portal jest jednocześnie bazą wiedzy dla przyszłych wolontariuszek i wolontariuszy oraz organizacji i instytucji, które poszukują wsparcia swoich procesów.

– Powstanie aplikacji to odpowiedź na realną potrzebę, którą zdiagnozowaliśmy podczas spotkań informacyjnych i konsultacyjnych. Wierzymy, że zainteresowanie portalem będzie duże – mówi Paweł Oleszek, dyrektor Biura Fundacji Sempre a Frente.

Projekt „Wolontariat Lubelski” to także cykl szkoleń, seminariów i warsztatów, które przygotowują przyszłe wolontariuszki i wolontariuszy do podjęcia pracy w wybranym obszarze. Dodatkowo, przy współudziale organizacji pozarządowych, ekspertów oraz praktyków, powstał dokument „Standardy organizacji wolontariatu”, który porządkuje, opisuje i systematyzuje zasady współpracy pomiędzy organizacjami i wolontariuszami. „Wolontariat Lubelski” jest realizowany w ramach obchodów Europejskiej Stolicy Młodzieży Lublin 2023 i finansowany z budżetu Miasta Lublin.

// ZESPÓŁ PREZENTUJĄCY LUBLIN W KONKURSIE ESK 2029

Duży sukces miasta

LUBLIN | FINAŁ STARAŃ O TYTUŁ EUROPEJSKIEJ STOLICY KULTURY

Lublin zakwalifikował się do finałowego etapu konkursu o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury 2029 roku. Ostateczna decyzja zapadnie w połowie przyszłego roku.

Decyzją międzynarodowych ekspertów lubelska aplikacja została wybrana spośród 12 miast z Polski. W ścisłym finale konkursu znalazły się również Katowice, Bielsko-Biała i Kołobrzeg.

WAŻNY OŚRODEK

– Dziękuję wszystkim zaangażowanym w ten sukces, w szczególności całemu zespołowi przygotowującemu aplikację oraz instytucjom, organizacjom pozarządowym i indywidualnym osobom,

które złożyły swoje projekty w ogłoszonym otwartym naborze – mówi Krzysztof Żuk, Prezydent Miasta Lublin. – Dokument konkursowy jest wyrazem naszej odpowiedzialności za przyszłość Lublina i Europy Wschodniej, wiary w siłę miejskiej wspólnoty i odwagi w podejmowaniu aktualnych wyzwań Unii Europejskiej. Przed nami drugi etap i wiele pracy. Wierzymy, że otrzymanie tytułu może wzmocnić pozycję Lublina jako ważnego ośrodka kulturalnego w Europie.

Złożone wnioski były oceniane przez panel niezależnych ekspertów, który składał się z 10 osób wyznaczonych przez Parlament Europejski, Radę UE, Komisję Europejską i Komitet Regionów, a także dwóch specjalistów wyznaczonych przez Ministerstwo

Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Aplikacja Lublina została stworzona przez miasto wspólnie ze środowiskiem kulturalnym: artystami, społecznymi animatorami i aktywistami. Koordynatorem działań aplikacyjnych jest Centrum Kultury w Lublinie.

WIELOKULTUROWY JAK LUBLIN

– Lublin dzięki swojemu naturalnemu położeniu między wschodem a zachodem Europy może zaproponować nową jakość, spojrzenie i wizję unii jako wspólnoty, którą spaja kultura – mówi Beata Stepaniuk-Kuśmierzak, Zastępczyni Prezydenta Miasta Lublin ds. Kultury, Sportu i Partycypacji.

W aplikacji konkursowej miasto odwołuje się do idei unii lubelskiej i pamięci o wie-

lonarodowej Rzeczypospolitej: – Perspektywa dzisiejszej wielokulturowości widocznej na ulicach Lublina jest dla nas faktycznym punktem odniesienia. Mozaika kultur i narodowości, jaką się staliśmy w ostatnich latach, jest niezwykle inspirująca, zachęca do pytań o nową wspólnotowość, świadomość odrębności i unikalności, tolerancji i wolności przy jednoczesnym działaniu w idei współpracy, czyli wartościach kluczowych w Europejskiej Stolicy Młodzieży Lublin 2023, którą w tym roku jesteśmy – dodaje Beata Stepaniuk-Kuśmierzak.

Hasłem przewodnim aplikacji Lublina o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury 2029 jest „Re:union”.

Ogłoszenie zwycięskiego miasta zaplanowano w połowie 2024 roku.

// PRACE PRZY PRZEDŁUŻENIU UL. LUBELSKIEGO LIPCA '80

Wzmacnianie Lubelskiego Lipca '80

Trwają intensywne prace przy budowie przedłużenia ul. Lubelskiego Lipca '80.

– Wykonawca przystąpił do robót związanych ze wzmocnieniem podłoża. To istotna część robót, która jest wymagana z uwagi na uwarunkowania gruntowe – mówi Artur Szymczyk, Zastępca Prezydenta Miasta Lublin ds. Inwestycji i Rozwoju.

Docelowo w gruncie zostanie umieszczonych blisko 9 tys.

kolumn betonowych z głowicą żwirową. Jednocześnie cały czas trwają prace związane z infrastrukturą. Drogowcy pracują też przy budowie kanalizacji deszczowej. Nowy odcinek drogi obsłuży komunikację publiczną oraz będzie łącznikiem z istniejącym dworcem PKP i niedługo otwierającym Dworcem Lublin. Ulica będzie dwujezdniowa, trzypasowa, z buspasami. Przebudowę przejdą również odcinki ulic bocznych, m.in. Ciepłej, Włociańskiej, Przeskok i wewnętrznej Dzierżawnej. Wartość inwestycji to 96 mln zł.

ŚWIĄTECZNE I LOVE

Popularna wśród mieszkańców i turystów instalacja „I love Lublin” znika z pl. Litewskiego. Na chwilę, bo w grudniu wróci w nowej, zimowej odsłonie, z elementem w kształcie

choinki. Po świątach w miejscu choinki pojawi się serce znane z dotychczasowej wersji. Napis „I love Lublin” po raz pierwszy pojawił się w Lublinie latem w 2019 roku na czas Carnawalu Sztukmistrzów.

Wyrok w sprawie Górek Czechowskich

Naczelny Sąd Administracyjny orzekł, że Miasto Lublin prawidłowo wyważyło interes społeczny i prywatny przy konstruowaniu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla Górek Czechowskich. Wyrok jest prawomocny i po czterech latach ostatecznie zamyka sprawę.

// ŚCIEŻKA EDUKACYJNA

Zdaniem NSA zapisana w studium ochrona Górek Czechowskich była właściwa, a procedura planistyczna przebiegła na podstawie obowiązujących przepisów i procedur. Tym samym sąd oddalił skargi kasacyjne Wojewody Lubelskiego oraz

Prokuratora. Wyrok jest prawomocny i po czterech latach ostatecznie zamyka sprawę, potwierdzając, że miasto przygotowując plany dla Górek Czechowskich, działało prawidłowo. Po wyroku sądu studium uchwalone jeszcze

1 lipca 2019 roku obowiązuje w całości.

WYWAŻONY INTERES

– Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego jest kolejnym dowodem na to, że nie naruszyliśmy prawa przy uchwała-

niu studium, a całą procedurę planistyczną przeprowadziliśmy, opierając się na wymaganych dokumentach i z należytą starannością. To jednoznaczne potwierdzenie, że skarga ówczesnego wojewody lubelskiego Przemysława Czarnka była niezasadna – mówi Artur Szymczyk, Zastępca Prezydenta Miasta Lublin ds. Inwestycji i Rozwoju.

Już w styczniu 2023 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Lublinie w swoim wyroku podkreślił, że miasto uwzględniło jedynie w części wniosek właściciela terenu, który chciał zbudować wszystkie 6 wysoczyzn na terenie Górek Czechowskich. Planiści odmówili zabudowy części południowo-wschodniej terenu i ograniczyli zasięg budowy na kolejnych dwóch wysoczyznach, zwią-

szając obszary zielone. Tym samym został wyważony interes społeczny i prywatny, uwzględniając z jednej strony potrzebę ochrony przyrody, z drugiej zaś ochronę prawa własności. Dodatkowo WSA zauważył, że Miasto Lublin dążąc do nabycia 75 ha gruntów, działało w interesie mieszkańców, by mogły tam powstać ogólnodostępne miejsca zieleni, sportu, wypoczynku i rekreacji. Na podstawie umowy z inwestorem z ponad 100 ha Górek Czechowskich będących prywatną własnością, Gmina Lublin uzyskała 75% z przeznaczeniem na miejską zielen. Natomiast pod zabudowę przeznaczono jedynie 25% terenu. WSA nie dostrzegł w działaniach miasta czynności mogących nosić cechę nadużycia władztwa planistycznego,

nierównego traktowania stron lub działania ich dyskryminującego.

DECYDUJE RADA MIASTA

Na terenie Górek Czechowskich został ustanowiony Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy, który wchodzi w skład ESOCH (Ekologiczny System Obszarów Chronionych) i jednoznacznie wyklucza zabudowę oraz wyznacza szereg innych ograniczeń w użytkowaniu terenu, mających za cel zachowanie wszystkich jego cennych walorów. Zabudowa dotyczy tylko czterech obszarów najmniej wartościowych przyrodniczo, które nie stanowią ESOCH i nie są objęte ochroną.

W związku z trwającym 4 lata sporem sądowym cały czas obowiązuje na Górkach Czechowskich plan z 2005 roku.

Pomnikowe topole

Dwa kolejne lubelskie drzewa zyskały ochronę pomnikową. Pomnikami przyrody została topola rosnąca przy Dworku Grafa oraz druga przy ul. Zana.

– Do zbioru najpiękniejszych i najbardziej wartościowych lubelskich drzew dołączyła topola kanadyjska na osiedlu LSM oraz topola biała na Tatarach obok Dworku Grafa – mówi Blanka Rdest, dyrektor Wydziału Zieleni i Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Lublin.

Obwód pnia topoli kanadyjskiej wynosi 530 cm. Drzewo rośnie w okolicy ul. Zana 51, ul. Brzeskiej 5 i ul. Ochockiego 2, jest własnością miasta, w użytkowaniu wieczystym Lubelskiej Spółdzielni Mieszkaniowej. Topola biała, 420 cm

obwodu, rośnie w okolicy ul. Łęczyńskiej 114 i ul. Mełgiewskiej. Drzewo jest własnością miasta i znajduje się w zarządzie Zarządu Nieruchomości Komunalnych.

Wśród 256 lubelskich drzew, stanowiących 81 pomników przyrody, znajduje się 8 topól, w większości czarnych. Są to: topola holenderska przy ul. Chrobrego (ustanowiona w 2012 roku), topola czarna na ul. Kasprzowicza (2012), topola czarna na ul. Łopacińskiego (2015), topola czarna na ul. Lwowskiej (2015), topola czarna na ul. Spadochroniarzy (2012), topola holenderska na ul. Bazylianówka (2012), topola czarna na skrzyżowaniu ul. Rudnickiej z ul. Korzyńskiej (2021) oraz topola biała w Ogrodzie Saskim ustanowiona pomnikiem przyrody w 1997 roku.

// ZIELONA UL. SĄDOWA

// SADZENIE DRZEW W PARKU RURY

Zieleń w dzielnicach

ŚRODOWISKO | JESIENNE NASADZENIA DRZEW, KRZEWÓW I BYLIN

Jesienią w dzielnicach Lublina pojawiła się nowa zieleń. Zmiany można zauważyć m.in. na ulicach Sądowej oraz Narutowicza, a wkrótce nasadzenia ruszą w innych częściach Śródmieścia.

– Prowadzone przez nas działania w tym obszarze miasta polegają głównie na pracach zieleniarskich i nie wiążą się ze zmianą organizacji ruchu czy liczby dostępnych miejsc parkingowych. Od wiosny realizujemy założenia inicjatywy „Zielone Serce Miasta”, której celem jest stworzenie spójnej sieci terenów zieleni w całym mieście, nie tylko w obszarze dzielnicy Śródmieście – mówi Artur Szymczyk, Zastępca Prezydenta Miasta Lublin ds. Inwestycji i Rozwoju.

PRACE W ŚRÓDMIEŚCIU

Część miejsc parkingowych na ul. Sądowej została przeniesiona z chodnika na ulicę, co umożliwiło stworzenie zielonej przestrzeni pomiędzy rosnącymi już drzewami oraz uporządkowanie tego terenu. Pojawiły się nasadzenia róży okrywowej i irgi błyszczącej. Specjaliści poprawili warunki życia starodrzewu przy ul. Narutowicza, a kolejnych działań można się spodziewać na ul. Okopowej i ul. Zesłańców Sybiru. Tu w tym

roku pojawi się 1500 krzewów: irgi Dammera ‘Major’, irgi ‘Coral beauty’, róż ‘Machpoint’ oraz tawuły japońskiej ‘Goldmound’. Do gruntu trafią też 4 lipy i 2 jesiony pensylwańskie.

Powiększone zostaną misy drzew w dalszej części ul. Królewskiej. W podłużnej rabacie łączącej rosnące już drzewa znajdują się śnieguliczki. Takie same krzewy trafiły też na ulice Wyszyńskiego oraz Zamojską, gdzie zostały połączone z irgami.

Na ul. 1 Maja zostały zakończone prace polegające na zdjęciu kostki brukowej wokół drzew i poprawie ich warunków bytowych. Jeszcze w tym roku w wolnych przestrzeniach pojawi się 16 jesionów, róże okrywowe oraz derenie rozłogowe. Przy ul. Lipowej, w okolicy centrum handlowego, zostanie posadzonych 12 lip drobnolistnych.

Na prośbę mieszkańców została także zagospodarowana rabata przy ul. Ogrodowej, która nawiązuje stylem do pozostałych rabat powstałych w ramach Zielonego Budżetu. W nowe nasadzenia krzewów i bylin został uzupełniony skwer Pod Lipą przy Al. Raclawickich. Wiosną zielone zmiany objęły już m.in. ulice: Lubartowską, Królewską, 3 Maja i pl. Wolności.

MIESZKAŃCY WNIOSKUJĄ

Równolegle prowadzone są prace nad zagospodarowa-

niem w zieleni innych dzielnic miasta. Na wniosek mieszkańców w ramach projektu „Plan dla dzielnic” pojawią się nowe nasadzenia drzew w zbiegu ul. Nałęczowskiej z ul. Grabową i Klonową. Wybrano także wykonawcę do opracowania projektu wykonawczego Polany Centralnej, tj. części wawozu na Czechowie pomiędzy ulicami Kameralną i Północną, który ma obejmować m.in. strefę leżakowania, sad miejski, eksperymentalną strefę żywej architektury, ekstensywne trawniki i dzikie łąki. Projekt ma nawiązywać do stylu zagospodarowania terenu znajdującego się obok, tj. do zrealizowanego już Leśnego Korytarza. Zlecono również wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla zagospodarowania ul. Wspólnej oraz projektu koncepcyjnego dla ul. Altanowej.

Jesienią zaplanowano prace porządkowe na terenie skweru

przy ul. Sulisławickiej i ul. Tetmajera, a w ramach środków z rezerwy celowej dla dzielnic opracowano koncepcję skweru przy ul. Powstańców Śląskich, gdzie planowane są nasadzenia bylin: tawulek chińskich, funkii oraz krzewów ozdobnych – hortensji bukietowych. Na terenie skweru zostaną także zawieszono budki dla ptaków oraz ustawione domki dla owadów i jeży.

Z rezerwy celowej dla dzielnic na Tatarach pojawi się 10 nowych siedzisk na skwerach przy ulicach: Mełgiewskiej, Gospodarczej i Łęczyńskiej. Planowane są nasadzenia przy ul. Tymiankowej, m.in. róż okrywowych, tawuły japońskiej i hortensji bukietowych. W tym miejscu pojawią się również nowe meble miejskie, zgodnie z opracowaną dla tego miejsca koncepcją. Trwają też prace w terenie nad odnową skwerów w ramach tegorocznego Zielonego Budżetu.

Wymiana kwiatów

Na pl. Litewskim pojawiły się różnokolorowe bratki, zastępując letnie begonie. Łącznie Lublin ozdobiło ponad 8,2 tys. tych uroczych kwiatów.

– Tej jesieni znów stawiamy na bratki, które są niezawodne o każdej porze roku – gdy inne rośliny kończą wegetację, one nadal pięknie kwitną. Staramy się, by najbardziej reprezentacyjne miejsca w Lublinie

były pełne kolorów o każdej porze roku, również jesienią i zimą – mówi Katarzyna Antoń, Miejski Architekt Zieleni.

Nasadzenia z bratków w kolorach białym, żółtym, bordowym, fioletowym i niebieskim trafiły także na pl. Krąpca, do Ogrodu Saskiego i parku Bronowickiego. Z kolei w donicach wieżowych przy Bramie Krakowskiej na pl. Łokietka tradycyjnie pojawiły się kapusty ozdobne i wrzosy.

// BRATKI NA PL. LITEWSKIM

Powstały kolejne rabaty deszczowe

Przy ul. Obrońców Pokoju powstało pięć rabat deszczowych. W sadzenie roślin włączyli się uczniowie V Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Skłodowskiej-Curie. To już ostatni etap prac przy tworzeniu ogrodu.

– Nowy ogród deszczowy, po zielonych rabatach deszczowych w rejonie ul. Ochotniczej i w parku Jana Pawła II, to kolejne takie rozwiązanie. Ich zastosowanie na terenach miejskich to większa świadomość mieszkańców i mieszkańców na temat prowadzenia tego rodzaju działań na większą skalę oraz inspiracja do budowy ogrodów deszczo-

wych również na prywatnych posesjach – mówi Artur Szymczyk, Zastępca Prezydenta Miasta Lublin ds. Inwestycji i Rozwoju.

Ogród deszczowy przy ul. Obrońców Pokoju to seria pięciu rabat różnej wielkości powstałych w pasie przyulicznych trawników.

– W roku, kiedy Lublin jest Europejską Stolicą Młodzieży 2023, w tworzenie ekologicznych miejsc włączyli się także młodzi ludzie z V Liceum Ogólnokształcącego. To kolejne z działań, przez które każdy z nas może mieć wpływ na poprawę warunków życia w najbliższym otoczeniu. Dziękuję wszystkim, w tym młodzieży oraz nauczycielom, za udział i wsparcie tego projektu

// UCZNIOWIE Z V LO POMAGALI SADZIĆ ROŚLINY

– mówi Beata Stepaniuk-Kuśmierzak, Zastępczyni Prezydenta Miasta Lublin ds. Kultury, Sportu i Partycypacji, Pełnomocniczka Prezydenta Miasta Lublin ds. Europejskiej Stolicy Młodzieży.

Wybrana do nasadzeń roślinność to głównie gatunki rodzime, tolerujące czasowe zalewanie i osuszenie, odporne na działanie zanieczyszczeń występujących w wodach opadowych, takich jak: funkia

‘Patriot’, turzyca Morrova, narecznica samcza, bukwica zwyczajna, kosaciec syberyjski. Niewielkie rozmiary rabat i ich duża szacunkowa powierzchnia zlewni pokazuje, że nawet w trudnych miejscach warto stworzyć takie nasadzenia.

Ogród deszczowy to forma małej retencji, której celem jest zatrzymywanie wody w miejscu jej opadu. To niekiedy wypełniona specjalnymi warstwami konstrukcyjnymi, w których gromadzi się woda opadowa pochodząca z dachów czy innych powierzchni nieprzepuszczalnych (chodników, ulic, parkingów). Jest ona pobierana przez rośliny i następnie stopniowo oddawana do atmosfery. W ogrodach deszczowych stosuje się gatunki roślin, które

dobrze sobie radzą w wilgotnej glebie, zatrzymują wodę w gruncie i gromadzą ją podczas intensywnych opadów. Rośliny te także dobrze znoszą okresy suszy. Ogrody tego typu pozwalają na zatrzymanie deszczówki i ograniczają jej wpływ do kanalizacji deszczowej. Jest to jeden ze sposobów na przeciwdziałanie suszy i adaptację miasta do skutków zmian klimatu. Ogrody deszczowe to także możliwość zwiększenia terenów zieleni w mieście.

Koncepcja zagospodarowania ogrodów deszczowych powstała z projektu Zielonego Budżetu. Przygotowanie rabat deszczowych przy ul. Obrońców Pokoju wsparły firmy Inpost i Arbre Architektura Krajobrazu.

FESTIWAL PRZYRODNICZY

W ostatnią sobotę października w parku Rury w okolicach wiaduktu wzdłuż ul. Filaretów odbył się festiwal przyrodniczy. Uczestnicy wydarzenia, wspólnie z przedstawicielami Stowarzyszenia Program Czysta Polska i miasta, obsadzili okolicę około 500 nowymi drzewami. W ramach akcji powstał

także nowy mural, którego tematem przewodnim jest zieleń i motywy roślinne. Można go zobaczyć na budynku Astorii przy Al. Raclawickich 2A, a do jego wykonania została użyta farba fotokatalityczna, która ma właściwości neutralizujące szkodliwe substancje zawieszane w powietrzu.

Lublinianie zdecydowali

BUDŻET OBYWATELSKI | 14 MLN ZŁ NA REALIZACJE NAJWAŻNIEJSZYCH PROJEKTÓW

Budowa chodników, ścieżek rowerowych i skwerów – to tylko część z 39 projektów, które trafią do realizacji w ramach X edycji Budżetu Obywatelskiego. Na ich realizację zostanie rozdysponowanych ponad 14 mln zł z miejskiego budżetu.

Została już rozstrzygnięta najnowsza edycja programu. Do realizacji zakwalifikowano 11 projektów ogólnomiejskich oraz 28 projektów dzielnicowych. Swój głos oddało ponad 23 tysiące mieszkańców i mieszkańców Lublina.

– Cieszę się, że już po raz dziesiąty mieszkańcy tak licznie wzięli udział w wyborze zadań do realizacji na kolejny rok. Od dekady Budżet Obywatelski jest narzędziem o nieślabnącym zainteresowaniu lublinian i lublinianek. Dzięki temu razem zmieniamy nasze miasto – mówi Krzysztof Żuk, Prezydent Miasta Lublin.

DZIELNICOWE I OGÓLNOPOLSKIE

Najwięcej głosów uzyskał projekt ogólnomiejski „Sportowa Beryłowa”, uzyskując 2466 głosów. Chodzi o realizację pierwszego etapu zagospodarowania przyszłolubelskich terenów sportowych, m.in. budowę alejek i oświetlenia. Nie-

// AKTYWNE POKOLENIE

// STARE MIASTO BĘDZIE MIAŁO PODZIEMNE ZBIORNIKI NA ODPADY

wiele mniej głosów (2430) zdobył projekt „Zalew Zemborzycki miejscem wypoczyn-

ku wszystkich lublinian”. Nad zalewem zostaną wyremontowane chodniki wzdłuż na-

miańską i ścieżkę rowerową w ul. Zemborzyckiej. Powstanie I etap drogi rowerowej w al. Warszawskiej, nowe nawierzchnie zyskają ulice Młodej Polski i Cwiklińskiej. Na Starym Mieście zamontowane zostaną podziemne pojemniki na odpady komunalne. Mieszkańcy głosowali także na wiele projektów w dzielnicach związanych z poprawą infrastruktury (m.in. na Kalinowszczyźnie i Sławinku) oraz budową nowych miejsc parkingowych. Te powstaną m.in. na Tatarach i ul. Szmaragdowej. Czekają też kontynuacja prac i nasadzeń w parku Centralnym na Felinie. Przy ul. Lipowej powstanie nowa przestrzeń rekreacyjno-osłonowa, a na Bronowicach Boisko Wysokich Lotów.

PONAD 23 TYS. OSÓB

W sumie w tej edycji BO zrealizowanych będzie 28 projektów dzielnicowych, 3 ogólnomiejskie inwestycyjne (w tym jeden w okrojonym zakresie) i 8 „miękkich”. W X edycji Budżetu Obywatelskiego głosowało łącznie 23 415 osób, z czego 16 725 przez Internet oraz 6690 za pomocą kart do głosowania w punktach stacjonarnych (4874 kart było ważnych).

Mieszkańki i mieszkańcy „mogli wydać” 1,42 mln zł. Do wyboru były projekty dzielnicowe i ogólnomiejskie. Na

każdą z 27 dzielnic do wykorzystania było 400 tys. zł, pod warunkiem uzyskania minimum 100 głosów poparcia. Jedynie w dzielnicy Za Cukrownią projekt nie uzyskał wymaganej minimalnej liczby 100 głosów. W przypadku dwóch dzielnic – Szerokie i Kalinowszczyzna, zrealizowane zostaną po 2 projekty (drugi w kolejności w okrojonym zakresie – do wykorzystania kwoty 400 tys. zł w całej dzielnicy). Tym sposobem wykorzystano 10,4 mln zł. Reszta kwoty pokryje realizację projektów ogólnomiejskich – 1,2 mln zł na projekty tzw. miękkie oraz 2,7 mln zł na projekty „twarde” – inwestycyjne.

W sumie 4 projekty, które znalazły się pod koniec listy rankingowej w swoich kategoriach, mają okrojony budżet ze środków, które zostały do rozdysponowania z całej puli na BO. Oznacza to również, że zostaną one zrealizowane w okrojonym zakresie – do wysokości posiadanej kwoty.

Głosowanie X edycji BO trwało od 22 września do 10 października 2023 roku. Każdy mieszkaniec i mieszkanka Lublina, niezależnie od wieku, mogli zagłosować na maksymalnie 4 projekty: 2 dzielnicowe i 2 ogólnomiejskie.

Pełną listę projektów wraz z kwotami można znaleźć na stronie lublin.eu

Powstają pierwsze strategie dzielnicowe

Zakończył się drugi etap miejskiego projektu „Plan dla dzielnic”. Powstają już pierwsze strategie rozwoju lubelskich dzielnic.

Podczas wspólnych spacerów z mieszkankami i mieszkańcami przedstawiciele miasta omawiali w terenie najważniejsze wyzwania dla każdej dzielnicy.

– Powoli zbliżamy się do końca etapu warsztatowego. Wnioski ze wszystkich przeprowadzonych spotkań posłużą do sporządzenia 27 strategii, które wskażą nam kierunki rozwoju dla poszczególnych części Lublina – mówi Krzysztof Żuk, Prezydent Miasta Lublin. – Część postulatów zgłoszonych przez uczestniczki i uczestników spotkań udało się już zrealizować. Pozostałe analizujemy pod kątem możliwości wprowadzenia ich do przyszłorocznego budżetu. Do tej pory na zadania te wydaliśmy już blisko 6 mln zł.

65 GODZIN SPACERÓW

„Plan dla dzielnic” to cykl spotkań publicznych, spacerów i warsztatów, które mają wyznaczyć priorytety rozwojowe w poszczególnych częściach Lublina w perspektywie naj-

// WARSZTATY NA SŁAWINKU

bliższych lat. Efektem przeprowadzonych z mieszkankami i mieszkańcami rozmów będzie stworzenie strategii rozwoju dla każdej z 27 dzielnic Lublina, czyli „Planów dla dzielnic”. Pierwszym, zakończonym już etapem projektu były spotkania publiczne służące diagnozowaniu problemów i potrzeb poszczególnych obszarów miasta. W drugim etapie odbyło się 27 spacerów we wszystkich dzielnicach, w których uczestniczyło ponad 1400 mieszkańców. W ciągu 65 godzin, na trasie liczącej około 120 km, odwiedzone blisko 140 miejsc i poruszono ponad 300 zagadnień.

Obecnie trwa ostatni etap projektu, czyli warsztaty, które

mają na celu podsumowanie wniosków z dotychczasowych spotkań oraz spacerów i opracowanie założeń, które posłużą do przygotowania planów rozwoju dla każdej dzielnicy Lublina. Aktualnie trwają prace nad strategiami rozwoju dla dzielnic Tatary, Kośminek i Hajdów-Zadębie.

– Przed nami jeszcze warsztaty w ośmiu dzielnicach Lublina oraz sporządzenie planów rozwoju dla każdej części naszego miasta. Prace nad pierwszymi dokumentami już trwają. Na bieżąco realizujemy także najpilniejsze naprawy i usprawnienia zgłaszane przez mieszkanki i mieszkańców. Wiele z tych zadań realizujemy w ści-

// SPACER PO HAJDOWIE-ZADĘBIU

stej współpracy z radami dzielnic, które przeznaczyły na ten cel część środków ze swojej rezerwy celowej – mówi Artur Szymczyk, Zastępca Prezydenta Miasta Lublin ds. Inwestycji i Rozwoju.

PILNE POSTULATY

Najpilniejsze postulaty mieszkańców miasto już zaczęło realizować. Udało się m.in. poprawić nawierzchnię ulic: Jakubowickiej, Węglinek, Bocznej Siewnej, Trześniowskiej, Letniskowej, Modrej, Szarotkowej, Bełżyckiej, tzw. „starej” Nałkowskich, Palmowej, Izoldy, Łazienkowskiej, Przybylskiego oraz Lipeckiego. Nową nawierzchnię zyskały także ulice:

Goździkowa, Pistacjowa, Meneralna, Skryta, Biskupińska, Słupian, Krwawicza i Piątkowskiego. Prace objęły również odcinki ulic: Stary Gaj, Biskupie, Boya-Żeleńskiego, Strumykowej, Beskidzkiej, Żywieckiej, Poturzyńskiej, Dereniowej, Sempołowskiej, Jaśminowej i Szarych Szeregów. Ponadto wyremontowano ulice: Junoszy, Furmańską, Jacyny-Onyszkiewiczza, Lazurówą i Jagiełły.

W ramach projektu powstały także nowe miejsca parkingowe przy ulicach Grabskiego i Siewnej oraz w okolicy Szkoły Podstawowej nr 15 przy ul. Elektrycznej. Poprawiono także nawierzchnię parkingów przy ulicach Biedronki i Har-

nasie oraz wykonano naprawę zatok oraz fragmentu ul. Niepodległości wraz z pętlą autobusową. Zrealizowano również remont chodników lub ich odcinków przy ulicach: Janowskiej, Łęczyńskiej, Sowińskiego, 1 Maja, Szwajcarskiej, Glinianej i Pogodnej. Trwają prace remontowe na ul. 1 Maja na odcinku od pl. Bychawskiego do ul. Kościelnej oraz wymiana nawierzchni asfaltowej na ul. Skrzetuskiego.

W ramach projektu wykonano także mniejsze zadania, o które wnioskowali mieszkańcy, m.in. w zakresie poprawy bezpieczeństwa na lubelskich ulicach, takie jak wprowadzenie zmiany organizacji ruchu na ul. Zana w pobliżu skrzyżowania z ul. Jana Sawy oraz w pobliżu hali Globus na czas odbywających się w tym miejscu wydarzeń sportowych.

Do tej pory na zadania wykonane w ramach projektu „Plan dla dzielnic” rozdysponowano kwotę około 5,8 mln zł, z czego ponad 1 mln zł wydano w 2022 roku, a w tym roku miasto przeznaczyło blisko 4,8 mln zł. Część postulatów jest realizowana we współpracy z radami dzielnic, które przeznaczyły na ten cel dodatkowo około 1,3 mln zł ze środków rezerwy celowej.

Nowe plany

Miasto pracuje nad miejscowymi planami zagospodarowania dzielnic: Ponikwoda, Węglin Południowy, Czuby Południowe, a także Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

Zmiana planu miejscowego dla terenu przy ul. Majerankowej, gdzie ma powstać szkoła, przedszkole i żłobek, dotyczy korekty dopuszczalnej wysokości zabudowy. Projekt dla rejonu ul. Bełżyckiej i Lisiej, a także ul. Perliczej i al. Kraśnickiej dopuszcza realizację usług wzdłuż al. Kraśnickiej na terenach dotychczas przewidzianych pod zabudowę jednorodziną. Dostosowanie planu do zapisów studium ma miejsce również w rejonie ul. Nadbystrzyckiej i Wąwozowej, gdzie oprócz realizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, dopuszczono realizację zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej.

Do konsultacji społecznych wróciły dwa projekty zmian planów miejscowych dla rejonu ul. Przytulnej i skrzyżowania ul. Nałęczowskiej z al. Mazowieckiego. W obu przypadkach zmiana planu miejscowego ma go dostosować do faktycznego użytkowania terenu.

Nagrodzona aplikacja

Aplikacja „Turystyczny Lublin” otrzymała nagrodę „Róży Regionów” w kategorii Aplikacja Roku.

„Turystyczny Lublin” to lubelska, bezpłatna aplikacja turystyczna umożliwiająca zwiedzanie nieistniejących zabytków dzięki wykorzystaniu technologii rozszerzonej rzeczywistości. Dotychczas odtworzone zostały takie obiekty, jak kościół farny na Starym Mieście (w 5 odstępach architektonicznych wraz z wnętrzem), wieża ciśnieni na pl. Wolności, a także zamek królewski, z możliwością podziwiania modelu z pięciu punktów, w tym na dziedzińcu.

Dzięki zastosowaniu nowoczesnych technologii aplikacja ma charakter edukacyjny – pozwala zobaczyć nieistniejące obiekty, a tym samym uzupełnić wiedzę czerpaną ze źródeł historycznych poglądowymi grafikami 3D osadzonymi w realnych, współczesnych przestrzeniach miasta. „Turystyczny Lublin” to także praktyczne narzędzie dla turystów. Zawiera moduł informacyjny, w którym znalazły się rekomendacje zabytków, tras i szlaków, przewodników miejskich, noclegów czy lokali gastronomicznych. Aplikacja została dostosowana zarówno do systemu Android, jak i iOS.

// KAPSUŁA CZASU DLA PRZYSZŁYCH POKOLEŃ

// KOROWÓD MŁODYCH W PARKU LUDOWYM

ALEJA MŁODZIEŻY

PARK LUDOWY | MŁODZIEŻ POSADZIŁA DRZEWO I ZAKOPAŁA KAPSUŁĘ CZASU

Główny trakt w Parku Ludowym nosi nazwę Europejskiej Stolicy Młodzieży Lublin 2023. Młodzi ludzie posadzili też drzewo oraz zakopali dla przyszłych pokoleń kapsułę czasu.

W drugiej połowie października odbyło się uroczyste odsłonięcie tablicy z nazwą alei. Ważną częścią uroczystości było posadzenie przez młodzież pamiątkowego drzewa oraz zakopanie kapsuły czasu dla przyszłych pokoleń z informacją, żeby otworzyć ją najwcześniej w 2123 roku.

CAŁOROCZNE OBCHODY

– W tym wyjątkowym roku Lublinem rządzi młodzież, która dzięki wsparciu miasta

zyskuje kolejne szanse rozwoju, realizacji swoich pomysłów i pasji oraz spełniania marzeń. Dzisiejsza uroczystość dopełnia tegoroczne obchody Europejskiej Stolicy Młodzieży i jednocześnie podkreśla rolę młodych ludzi w decydowaniu o mieście i jego przyszłości – mówi Krzysztof Żuk, Prezydent Miasta Lublin.

W kapsule czasu znalazło się około 50 przedmiotów związanych z Lublinem i z obchodami roku młodych. To m.in. listy władz miasta oraz zakopanej Rady Miasta do przyszłych pokoleń, zwycięska aplikacja Europejskiej Stolicy Młodzieży, „Miasto Młodych – Deklaracja Lubelska” (dokument podpisany podczas uroczystego posiedzenia Rady Miasta Lublin i Młodzieżowej Rady Miasta

Lublin w dniu 3 czerwca 2023 roku), preambuła do Polityki Młodzieżowej, uchwała Rady Miasta Lublin z dnia 27 kwietnia 2023 roku w sprawie nadania nazwy parkowej alei, nagrania video z pozdrowieniami od mieszkańców i mieszkańców, radnych Rady Miasta Lublin oraz Młodzieżowej Rady Miasta Lublin, przewodnik po mieście dla młodzieży i młodych dorosłych, kalendarz na rok 2024, który powstał w ramach konkursu młodzieżowego ESM czy koszulka Mistrzostw Świata w koszykówce 3x3 U23. Całość dopełniły pamiątki, pocztówki, zdjęcia i gadżety oraz poprzednie, październikowe wydanie Informatora Miejskiego poświęcone w dużej części obchodom ESM.

SYMBOLICZNE MIEJSCE

– Tytuł Europejskiej Stolicy Młodzieży zyskał symboliczne miejsce i zostanie z nami dla kolejnych pokoleń. Dla nich przygotowaliśmy też kapsułę czasu, by zatrzymać w niej wspomnienia i obraz Lublina z 2023 roku. Jest ona świadectwem ważnych zmian, jakie obecnie zachodzą w Lublinie, a także serdecznym pozdrowieniem dla przyszłych pokoleń, bo wierzymy, że Lublin jest i będzie miastem młodych – mówi Beata Stepaniuk-Kuśmierzak, Zastępczyni Prezydenta Miasta Lublin ds. Kultury, Sportu i Partycypacji, Pełnomocniczka Prezydenta ds. Europejskiej Stolicy Młodzieży.

Po uroczystym odsłonięciu tablicy z nazwą alei, jej trasą przeszedł korowód młodych. Przemarsz poprowa-

dził Zespół Tańca Dawnego „Belriguardo”. Przy fontannie wystąpił Chór Copernicus z IX Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Lublinie, z gościnnym udziałem Moniki Kowalczyk, który wykonał premierowy utwór skomponowany specjalnie dla uczczenia nadania Miastu Lublin tytułu Europejskiej Stolicy Młodzieży. Jego twórcami są: Paweł Piekutowski, Monika Kowalczyk i Milena Wnuk.

– W imieniu młodych pragnę podziękować wszystkim dorosłym, którzy przyczynili się do tego, że Lublin jest Europejską Stolicą Młodzieży, miejscem, gdzie jesteśmy słuchani, a nasze potrzeby i oczekiwania są realizowane – mówi Liliana Pankowska, wiceprzewodnicząca Młodzieżowej Rady Miasta Lublin.

Koniec prac na Felinie

Zakończyła się przebudowa skrzyżowania al. Witosa z ul. Doświadczalną oraz budowy sygnalizacji u zbiegu ulic: Franczaka „Lalka”, Skalskiego i Jagiellończyka na Felinie.

– Zakończyliśmy realizację tych ważnych inwestycji. Nowa infrastruktura drogowa znacznie wpłynie na poprawę bezpieczeństwa i płynność ruchu w tym miejscu. Oba zadania są współfinansowane z funduszy europejskich – mówi Artur Szymczyk, Zastępca Prezydenta Miasta Lublin ds. Inwestycji i Rozwoju.

Po przebudowie powstały dodatkowe pasy do skrętu w lewo i w prawo z al. Witosa w ul. Doświadczalną oraz dodatkowy pas do skrętu z ul. Doświadczalnej w al. Witosa. Długość pasów została dostosowana do natężenia

// AL. WITOSA

ruchu, co pozwoli na to, by kumulacja pojazdów odbywała się na właściwych pasach. Powstał także brakujący odcinek drogi rowerowej od ul. Jagiellończyka do ul. Vetterów wraz z przejazdem rowerowym przez skrzyżowanie. Prace objęły oświetlenie uliczne, chodniki

i infrastrukturę do obsługi komunikacji miejskiej.

Nowa sygnalizacja świetlna i infrastruktura przystankowa powstała też przy ulicach: Franczaka „Lalka”, Skalskiego i Jagiellończyka. Koszt prac na obu skrzyżowaniach wyniósł ponad 13,6 mln zł.

Dokumentacja pod ścieżki rowerowe

Miasto będzie się starać o fundusze europejskie na budowę ok. 20 km dróg rowerowych. Najpierw trzeba przygotować niezbędną dokumentację, co jest warunkiem pozyskania dofinansowania zewnętrznego.

– Stale inwestujemy w infrastrukturę rowerową oraz ją rozbudowujemy, tworząc sieć przyjazną mieszkańcom i mieszkańcom Lublina. Rozpoczęliśmy przygotowania do realizacji większego zadania, które pozwoli na uzupełnienie brakujących elementów istniejącego już systemu w mieście – mówi Artur Szymczyk, Zastępca Prezydenta Miasta Lublin ds. Inwestycji i Rozwoju.

Planowana dokumentacja obejmuje przebudowę części ul. Sławinkowskiej, al. Witosa (Felin), ul. Głębokiej (od al. Kraśnickiej do ul. Wiercińskiego). Ścieżka rowerowa miałaby też powstać na rozbudowanej ul. Roztocze, Szeligowskiego i Północnej, na odcinku od skrzyżowania z al. Smorawińskiego do skrzyżowania z al. Kompozytorów Polskich.

Miasto ma już dokumentację projektową na budowę drogi rowerowej wzdłuż ul. Abramowickiej oraz al. Warszawskiej. Pozostałe planowane odcinki nowych ścieżek, które mają wejść w zakres projektu, są w trakcie weryfikacji warunków terenowych.

Nowe drogi dla rowerzystów mają powstać w ramach projektu unijnego.

Nowe miejsca przyjazne seniorom

POLITYKA SPOŁECZNA | KOLEJNE PODMIOTY Z CERTYFIKATAMI

Miasto rozstrzygnęło kolejną edycję konkursu „Miejsca Przyjazne Seniorom”. Certyfikaty trafiły do 37 podmiotów tworzących przestrzeń przyjazne osobom starszym.

Konkurs skierowany jest do instytucji, organizacji oraz lokalnych przedsiębiorców, którzy podczas realizowania swojej działalności uwzględniają potrzeby i oczekiwania osób starszych, oferując im różnorodne produkty, usługi czy zniżki lub stosując odpowiednie rozwiązania architektoniczne podnoszące jakość życia najstarszych mieszkanki i mieszkańców miasta.

Rozwój nowoczesnych usług społecznych, powiązany z kreowaniem przestrzeni otwartych i przyjaznych osobom w wieku senealnym, to kluczowe działania miasta, szczególnie w kontekście zachodzących zmian demograficznych. Istotne jest, by w procesy te włączała się cała lokalna społeczność, zarówno różnego rodzaju instytucje kulturalne, społeczne i sportowe, placówki edukacyjne, przedsię-

// RODZINNE ZDJĘCIE LAUREATÓW

biorstwa czy organizacje pozarządowe, ale także mieszkanki i mieszkańcy naszego miasta – mówi Monika Lipińska, Zastępczyni Prezydenta Miasta Lublina ds. Społecznych.

W tym roku pojawiła się nowa kategoria – „Przyjaciel Lubelskiego Seniora”, dedykowana osobom zaangażowanym społecznie w inicjatywy służące wsparciu osób starszych.

W tegorocznej edycji konkursu wyłoniono 37 podmiotów działających na terenie Lublina, które otrzymały certyfikat „Miejsca Przyjazne Seniorom” oraz przyznano jedno wyróżnienie „Przyjaciel Lubelskiego Seniora”.

W dotychczasowych ośmiu edycjach konkursu wręczono 431 certyfikatów „Miejsca Przyjazne Seniorom”.

PRZYJACIEL LUBELSKIEGO SENIORA

Wyróżnienia otrzymała Alina Gućma – w uznaniu za wyjątkową działalność służącą seniorom,

z podziękowaniem za wkład i zaangażowanie w rozwój dialogu społecznego. Wieloletnia przewodnicząca Zarządu Oddziału Okręgowego PZERil w Lublinie, jednocześnie pełniła społecznie funkcję wiceprzewodniczącej Zarządu Głównego PZERil. Alina Gućma jest wybitnym ekspertem w dziedzinie spraw dotyczących seniorów i ich funkcjonowania w życiu miasta.

// MIASTECZKO ZDROWIA I URODY

Odczarowywali jesień

Miasto zachęca seniorów do różnych rodzajów aktywności. Tym razem, już po raz ósmy, najstarsi lublinianie bawili się w Olimpie podczas imprezy „Odczaruj Jesień Życia”.

Największą atrakcją wydarzenia był pokaz mody, do którego seniorów przygotowała stylistka Renata Chmielewska, a choreografię opracował Piotr Mochol. W pokazie mody

uczestniczyli również młodzi ze względu na przyznany miastu tegoroczny tytuł Europejskiej Stolicy Młodości.

Tradycyjnie przygotowano program artystyczny oraz funkcjonowało „Miasteczko Zdrowia i Urody Seniora” wraz ze strefą informacyjną.

Obecne były placówki działające w branży zdrowia, urody, sportu i rekreacji oraz lokalne podmioty wspierające osoby starsze w zakresie aktywności.

// POKAZ MODY DLA SENIORÓW

Nowy klub seniora

Nowy klub seniora „Nad Bystrzycą” działa już w dzielnicy Za Cukrownią.

Utworzona przez miasto placówka powstała przy ul. Krochmalnej 47. Oferta zajęć skierowana jest do osób, które ukończyły 60 lat i chciałyby aktywnie spędzać czas oraz rozwijać zainteresowania. Obejmuje wsparcie psychologiczne grupowe i indywidualne, zajęcia literackie, językowe oraz plastyczne. Udział w nich jest bezpłatny.

– Będzie to miejsce nie tylko nawiązywania nowych przyjaźni, ale przede wszystkim umożliwiające zdobywanie nowej wiedzy, kompetencji, umiejętności, rozwijanie pasji, a także promujące wolontariat i aktywne działanie na rzecz lokalnej społeczności – mówi Monika Lipińska, Zastępczyni

Prezydenta Miasta Lublina ds. Społecznych.

Seniorzy mają do dyspozycji dwie przestronne sale terapeutyczne, pokój z aneksem kuchennym oraz szatnię, a sam Klub Seniora usytuowany jest w pobliżu przystanków komunikacji miejskiej. Klub działa w poniedziałki (w godz. 7.00–12.00), wtorki (7.00–15.00), środy (11.00–13.30) oraz w piątki (7.00–15.00). Szczegółowe informacje o jego działalności można uzyskać pod numerem tel. 532 476 150 lub bezpośrednio w placówce w godzinach jej pracy.

Klub Seniora „Nad Bystrzycą” będzie funkcjonował w strukturze Zespołu Ośrodków Wsparcia w Lublinie. To już 22 taka miejska placówka. Poza tym 6 klubów seniora działa przy lubelskich Domach Pomocy Społecznej.

„MIEJSCA PRZYJAZNE SENIOROM” 2023:

• Dom Kultury Lubelskiej Spółdzielni Mieszkaniowej • Dzielnicyowy Dom Kultury „Bronowice” (Pracownie Kultury Dziesiąta, Maki i Tatary) • Dzielnicyowy Dom Kultury „Czuby Południowe” • Dzielnicyowy Dom Kultury „Węglin” • Galeria Labirynt • Pracownie „Fryderyk” i „Miniatura” • Domu Kultury „3D – trzy

przestrzenie kultury” • Miejska Biblioteka Publiczna im. H. Łopacińskiego w Lublinie Filia nr. 2, 6, 27, 11, 12, 13, 16, 21, 24, 28, 31, 32, 34, 35, 36, 40 • Polski Czerwony Krzyż Oddział Okręgowy w Lublinie ul. Puchacza 6 • Stowarzyszenie mali bracia Ubogich • Środowiskowy Dom Samopomocy „Kalina” • Uniwersytet Marii

Curie-Skłodowskiej • Wydział Mechaniczny Politechniki Lubelskiej • ARCHE Hotel Lublin • Biuro Turystyczne „HUBERTUS” Krzysztof Gućma • DAMEL Taxi s.c. • Joganga.eu. Szkoła jogi Sylwia Komola i Przemek Traczyk • Optyk Diamentowa ul. Diamentowa 29/B1 U7 • Piekarnia-Cukiernia Marcin Orlikowski • Restauracja Magia

Family Spot przy ul. Zelwerowicza

W Żłobku nr 9 przy ul. Zelwerowicza 2 działa już Family Spot, czyli przestrzeń przyjazna rodzinom. Z bezpłatnych zajęć i warsztatów mogą korzystać wszystkie lubelskie rodziny, zarówno duże, jak i te mniejsze.

Lublin jest postrzegany w Polsce jako jeden z wiodących ośrodków w zakresie rozwoju polityki rodzinnej.

– Prowadzony we współpracy ze Związkiem Dużych Rodzin „Trzy Plus” Family Spot to kolejny projekt, z którego mogą korzystać mieszkanki i mieszkańcy naszego miasta. Serdecznie zachęcam do udziału w bezpłatnych zajęciach i warsztatach. Lubelski

Family Spot ma bogaty program merytoryczny, a każde wydarzenie cieszy się dużym zainteresowaniem – mówi Monika Lipińska, Zastępczyni Prezydenta Miasta Lublina ds. Społecznych.

Lubelski Family Spot oferuje dwa rodzaje zajęć dla rodzin – spotkania edukacyjne podnoszące kompetencje rodzicielskie oraz specjalistyczne warsztaty dedykowane konkretnym grupom odbiorców. Wszystkie wydarzenia są bezpłatne, a zapisy na poszczególne spotkania odbywają się za pośrednictwem formularzy publikowanych na profilu Związku Dużych Rodzin 3 Plus – koło Lublin Facebook.

Zajęcia edukacyjne dla rodziców to cały wachlarz spotkań i warsztatów z zakresu

budowania relacji, komunikacji w parze, wybranych obszarów rodzicielstwa czy narzędzi wychowawczych. Spotkania prowadzą eksperci takich specjalności, jak: psycholog, pedagog, prawnik czy terapeuta. Wszystkie zajęcia odbywają się w środy, w siedzibie Family Spot w Żłobku nr 9 przy ul. Zelwerowicza 2. Podczas wydarzeń zapewniona jest opieka dla dzieci, tak by rodzice mogli skupić się na uczestniczeniu w spotkaniach.

Specjalistyczne warsztaty w terenie dedykowane konkretnym grupom odbiorców służą integracji całych rodzin i są przestrzenią do rozwoju talentów i kreatywnych pomysłów. W ramach tej części oferty zaplanowano m.in. warsztaty w plenerze, grupy

wsparcia, akademie kreatywności, warsztaty rozwijania talentów, zajęcia pilates z niemowlakiem, pikniki integracyjne i ekologiczne, warsztaty etnograficzne. Spotkania w terenie odbywają się w soboty.

Lubelski Family Spot to pierwsza tego typu przestrzeń w regionie, uruchomiona na podstawie porozumienia podpisanego w czerwcu tego roku pomiędzy Miastem a Związkiem Dużych Rodzin „Trzy Plus”. Celem inicjatywy jest integracja lubelskich rodzin oraz wsparcie w budowaniu i pielęgnowaniu więzi rodzinnych. Wszystkie zajęcia w ramach Family Spot są bezpłatne, w pełni dostępne dla każdej zainteresowanej rodziny. Wymagana jest jednak wcześniejsza rejestracja.

// SENIORKI NA OTWARCIU NOWEGO KLUBU

// MISTRZOSTWA POLSKI W PŁYWANIU

// MISTRZYNE POLSKI W KOSZYKÓWCE AZS UMCS LUBLIN

// LUBELSKI STADION ŻUŻLOWY

Sport oczkiem w głowie

BUDŻET MIASTA | ZWRACAJĄ SIĘ WIELOLETNIE INWESTYCJE. LUBELSKIE DRUŻYNY ODNOSZĄ SUKCESY

W tym roku miasto wyda na działania związane ze sportem prawie 66 mln zł. Lubelskie drużyny odnoszą coraz większe sukcesy.

Od lat Lublin przeznaczając z miejskiego budżetu na sport zawodowy i amatorski miliony złotych. Już 5 lat temu dotacja wynosiła 56,3 mln zł, teraz o 10 mln zł więcej.

– Sport jest ważny w strategii rozwoju miasta. Naszym celem zawsze było przywrócenie Lublina do grona liczących się ośrodków sportowych. Systematycznie inwestowaliśmy w infrastrukturę, modernizowaliśmy istniejące obiekty, przeznaczaliśmy mocne wsparcie dla aktywności sportowej dzieci i młodzieży, rozwijaliśmy współpracę z klubami i wdrażaliśmy autorskie projekty szkoleniowe – mówi Krzysztof Żuk, Prezydent Miasta Lublin.

PRACA I WSPÓŁPRACA

W mieście rozwija się wiele dyscyplin sportowych. Tradycyjnie sukcesy odnoszą piłkarzy ręczni, na coraz wyższym poziomie jest lubelska siatkówka, koszykówka, lekkoatletyka, piłka nożna i żużel.

– Dzięki dobrej strategii możemy cieszyć się mistrzowskimi tytułami i medalami zdobywanymi na najważniejszych imprezach sportowych. Lubelskie zespoły od lat występują w Ekstraklasie, a osiągnięcia spor-

towników są powodem do dumy. Inwestycja w sport się opłaca – mówi Beata Stepaniuk-Kuśmierzak, Zastępczyni Prezydenta Miasta Lublin ds. Kultury, Sportu i Partycypacji Społecznej.

Zbudowanie mocnej pozycji pozwala zaistnieć Lublinowi na sportowej mapie województwa, kraju oraz na arenach międzynarodowych.

– Żużlowy Motor Lublin jest obecnie zdecydowanie najpopularniejszym klubem w Polsce, z niepowtarzalną atmosferą panującą na stadionie i wokół klubu, tworzoną przez rzeszę fanów. Miasto Lublin od lat wspiera finansowo ten klub. Tylko

od 2019 roku dofinansowanie wyniosło blisko 19 mln zł, a miejskie dotacje umożliwiają klubowi nieodpłatne korzystanie ze stadionu przy Alejach Zygmuntońskich – mówi prezydent Żuk. – Zapewniam, że mimo politycznych zawirowań wokół finansowania klubu, my, jako miasto, tak jak do tej pory będziemy wspierać lubelski żużel. Kibice mogą być spokojni.

WIELE WYDARZEŃ

Lublin stał się rozpoznawalnym i cieszącym się szacunkiem partnerem wielu organizacji sportowych. Miastu powierzana jest organizacja wydarzeń sportowych o ogólnopolskim

i międzynarodowym zasięgu. W Lublinie odbywały się m.in. mecze w ramach Mistrzostw Europy UEFA EURO U21, Młodzieżowe Mistrzostwa Świata FIFA U20, Turniej Finałowy Suzuki Pucharu Polski Kobiet w koszykówce czy 2021 Orlen Lublin FIM Speedway Grand Prix of Poland, Round 5&6, eliminacje do Mistrzostw Świata i Europy, Turniej Lotto 3x3 LIGA, gale bokerskie. W 2022 roku przez lubelskie ulice przejechali także kolarze 79. Tour de Pologne. W tym roku w ramach Europejskiej Stolicy Młodzieży 2023 odbyły się m.in. Mistrzostwa Świata w koszykówce 3x3 U23.

NAGRODA ZA WSPARCIE

Miejskie działania na rzecz rozwoju lubelskiego sportu oraz promocji aktywności fizycznej wśród mieszkańców Lublina obejmują także m.in. dotacje na zadania z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, nagrody i stypendia sportowe, czy programy szkoleniowe dla uzdolnionej młodzieży. W 2022 roku prawie 1,25 mln zł miasto przekazało na pozalekcyjne zajęcia sportowe dla uczniów. Realizowane były także programy „Mistrz” i „Mistrz Junior”. W lubelskich szkołach podstawowych kontynuowany jest również program „Sportowy Talent”,

w ramach którego przeprowadzane są testy sprawności fizycznej uczniów i sprawdzany jest ich potencjał do uprawiania sportu zawodowego. Miasto realizowało kolejne edycje projektów z Budżetu Obywatelskiego – „Aktywne Pokolenie” oraz „Aktywny Lublin”, które oferują bezpłatne zajęcia sportowe dla mieszkańców. Realizowane są akcje „Zima w mieście” i „Lato w mieście”, zapewniające różnorodne formy rekreacji dla dzieci spędzających wakacje w Lublinie, w tym dzieci z Ukrainy.

– Sport jest skutecznym narzędziem do budowania wizerunku miasta wszechstronnego i otwartego na organizację najbardziej prestiżowych wydarzeń sportowych, co z kolei jest szansą na zaprezentowanie miasta, jego oryginalnego pejzażu i zaplecza organizacyjnego, na które składa się m.in. świetna infrastruktura noclegowa i transportowa – mówi prezydent Żuk.

W marcu tego roku Miasto Lublin otrzymało tytuł Sportowy Samorząd 2022 roku, przyznawany przez Stowarzyszenie Sport Biznes Polska za działalność na rzecz rozwoju, popularyzacji i wprowadzania innowacji w świecie sportu oraz biznesu sportowego. Ponadto w organizowanym przez Stowarzyszenie konkursie program „Sportowy Talent” zajęł drugie miejsce w kategorii Lokalna Inicjatywa Sportowa.

SUKCESY LUBELSKICH SPORTOWCÓW:

- XXIV Letnie Igrzyska Głuchych w Caxias do Sul. Aż 20 medali w pływaniu zdobyli zawodnicy Lubelskiego Klubu Sportowego Głuchych SPARTAN w Lublinie. Multimedalistką Igrzysk została Julia Dragan z LKSG Spartan Lublin, która w Brazylii zdobyła 10 medali: 1 złoty, 5 srebrnych i 4 brązowe.
- Laura Bernat, zawodniczka Klubu Uczelnianego AZS UMCS, na mistrzostwach świata juniorów w Peru w 2022 roku zdobyła dwa brązowe medale. W Melbourne na pływackich mistrzostwach świata na

- basenie krótkim Kacper Stokowski, zawodnik AZS UMCS Lublin, wywalczył brąz.
- Główne Mistrzostwa Polski Seniorów i Młodzieżowców w pływaniu. Reprezentacja AZS UMCS Lublin stanęła na czele klasyfikacji punktowej seniorów (1711 punktów) oraz młodzieżowców (1294 punkty). Lublinianie wywalczyli łącznie 12 medali – 2 złote, 5 srebrnych i 5 brązowych.
- Aleksandra Mirosław – zawodniczka Klubu Wspinaczkowego Kotłownia, która wygrała w Salt Lake City zawody Pucharu Świata we wspinaczce sportowej

- na czas i ustanowiła nowy rekord świata. Lublinianka wywalczyła także złoty medal na mistrzostwach Europy w Monachium.
- W kadrze Polski na mistrzostwa Europy znalazło się aż dziewięciu przedstawicieli AZS UMCS. Grupę lubelskich akademików reprezentowały m.in. lekkoatletki Sofia Ennaoui i Małgorzata Hołub-Kowalik oraz Paulina Guba biorąca udział w konkursie pchnięcia kulą. Ennaoui zdobyła brązowy medal w biegu na 1500 m. Sztafeta kobiet 4x400 metrów sięgnęła po srebro, a do niej należała

- Małgorzata Hołub-Kowalik. Trzeci medal dla lubelskiego klubu wywalczyła Angelika Mach, która zdobyła brąz drużynowo w maratonie.
- Młodzi lekkoatletcy, zawodnicy AZS UMCS Lublin, zdobyli 5 medali na 39. PZLA Mistrzostwach Polski U23.
- Koszykarki Pszczółki Polski Cukier AZS UMCS Lublin po sezonie rozgrywkowym 2021/2022 zostały wicemistrzyniami Polski. Lublinianki mogą poszczycić się także awansem do 1/4 finału Pucharu Europy Kobiet FIBA.
- Motor Lublin został żużlowym drużynowym mistrzem Polski.

Mistrzynie trenowały w lubelskich szkołach

Prawie 400 uczennice lubelskich szkół ćwiczyły w towarzystwie prawdziwych gwiazd sportu: Natalii Kaczmarek, Pii Skrzyszowskiej, Natalii Kałuckiej i organizatorki akcji – Otylii Jędrzejczak.

Wyjątkowa lekcja wychowania fizycznego została zorganizowana w I Liceum Ogólnokształcącym im. Stanisława Staszica przez Fundację Otylii Jędrzejczak w ramach projektu „Mistrzynie w Szkołach”. Gwiazdy sportu zachęcały dziewczęta do podejmowania aktywności fizycznej i korzystania ze

// DZIEWCZĘTA CHĘTNIE ĆWICZYŁY

szkolnych zajęć wychowania fizycznego, budowania pewności siebie oraz wiary we własne

możliwości. Wydarzenie składało się z treningu ogólnorozwojowego oraz rozmowy, podczas

// IDOLKI BUDZIŁY WIELE POZYTYWNYCH EMOCJI

której lubelskie uczennice miały okazję bliżej poznać zaangażowane w projekt zawodniczki.

Otylia Jędrzejczak to najwybitniejsza polska pływaczka specjalizująca się w stylu mo-

tylkowym, złota i dwukrotna srebrna medalistka igrzysk olimpijskich w Atenach. Pia Skrzyszowska jest lekkoatletką specjalizującą się w sprinterskich biegach płotkarskich i płaskich. To złota, srebrna i brązowa medalistka mistrzostw Polski. Natalia Kaczmarek to mistrzyni olimpijska w sztafecie mieszanej 4x400 metrów i wicemistrzyni olimpijska w sztafecie 4x400 metrów kobiet. Natomiast Natalia Kałucka uprawia wspinaczkę sportową. W konkurencji wspinaczki na szybkość wygrała klasyfikację generalną Pucharu Świata w 2023 roku.